

[Handelsministeren.]

at de maatte forlade Guldparitetet og samtidig udstede Forbud mod Udlevering af Guld.

Som Forholdene nu laa, var det den danske Regering klart, at det ikke vilde være muligt for Danmark længere at modstaa Trykket. Nationalbankens Frygt for, at Bankens Guldbeholdning i Løbet af forholdsvis kort Tid vilde blive tømt, hovedsagelig i Spekulationsøjemed, var nu yderligere begrundet; nogle enkelte Mennesker vilde gennem deres Spekulation tilvende sig en Fordel paa deres Medborgeres og hele Nationens Bekostning.

Nationalbanken anfører i sin Skrivelse til Ministeriet bl. a. følgende:

„Vi maa befrygte, at hvis man under den nu forandrede Situation vil fastholde det i Henhold til Forhandlingerne den 24. ds. mellem Finansministeren, Handelsministeren og Repræsentanter for Nationalbanken indtagne Standpunkt — Guldparitetets Opretholdelse —, vil dette kunne faa alvorlige Følger for Næringslivet her i Landet. Der vil dernæst uvægerligt opstaa en Spekulation i den danske Kronens Fald, idet den Opfattelse vil brede sig blandt Publikum, at Danmark før eller senere vil blive nødt til at følge i Sveriges og Norges Fodspor, og dette vil føre til Guldudtræk fra Nationalbanken i Spekulations- og Hamstringsøjemed — et Forhold, som allerede kan iagttages i Dag.“

Nationalbanken undlod ikke — ganske naturligt — at pege paa de alvorlige Følger, som en Suspendering af Guldindløseligheden vilde faa for dansk Erhvervsliv; men den maatte ogsaa pege paa de særdeles indgribende Foranstaltninger, den maatte træffe, ligeledes til Skade for Erhvervslivet, hvis man ikke suspenderede Guldindløseligheden. Al Kreditgivning vilde blive indskrænket i Forbindelse med hidtil ukendte Diskonto-forhøjelser. Overfor den saaledes skabte særdeles beklagelige Situation, foraarsaget af Forhold, hvis Rod er udenfor Danmarks Grænser, maatte Regeringen tage sit Standpunkt i Gaar, og i Aftes sent er Lovforslaget, som jeg her fremsætter for det høje Folketing efter forudgaaende Forhandlinger dels med Nationalbankens Ledelse, dels med Repræsentanter for Rigsdagspartierne, endeligt udformet.

Lovforslaget indeholder kun 4 Paragraffer. I § 1 hedder det:

„Ministeren for Handel og Industri bemyndiges til indtil Udgangen af November Maaned 1931 at fritage Nationalban-

ken for Forpligtelsen til at indløse de af Banken udstedte Sedler med Guld og til at købe Guld.“

Man vil af denne Paragraf se, at Lovforslagets Løbetid kun er til November Maaned i indeværende Aar.

Ministeren for Handel og Industri bemyndiges ifølge § 2 til

„efter Samraad med Finansministeren paa Statens Vegne at afslutte en Overenskomst med Nationalbanken, indeholdende de nærmere Vilkaar, under hvilke Banken kan erholde den i § 1 omhandlede Fritagelse for Forpligtelsen til at indløse Bankens Sedler med Guld og til at købe Guld.“

I § 2, Stk. 2, hedder det:

„I Overenskomsten maa Nationalbanken forpligte sig til, saa længe Banken ikke indløser sine Sedler med Guld, at handle i Overensstemmelse med den kgl. Bankkommisær med Hensyn til Bankens Handel med Valuta og de dermed i Forbindelse staaende Forhold, ligesom Banken i øvrigt maa indgaa paa til Staten at afgive den Fortjeneste, som Banken maatte opnaa ved Fritagelsen for Forpligtelsen til at indløse Bankens Sedler med Guld.“

Hensigten med disse Bestemmelser er at sikre sig, at Banken under den ekstraordinære Situation, der nu opstaa, ikke handler anderledes end forsvarligt overfor den danske Befolkning, og at den Fortjeneste, der eventuelt kan blive ved, at Guldindløseligheden er suspenderet, ikke skal komme Banken til gode, men indgaa i Nationens Kasse.

I § 3 bestemmes det, at Rigsdagen i Henhold til Grundlovens § 45 vælger

„et Udvalg paa 4 Medlemmer, med hvilket Ministeren for Handel og Industri fører Forhandlinger angaaende de i § 2, 2det Stykke, nævnte Forhold.“

Rigsdagen vil altsaa faa Indseende med, hvorledes hele Forholdet udvikler sig, idet Handelsministeren selvfølgelig i Henhold til de Bestemmelser, jeg her har citeret, vil holde sig i nøje Forbindelse med dette Rigs dagsudvalg.

§ 4 indeholder den Bestemmelse, at Loven straks træder i Kraft.

Den i Lovforslaget nævnte Overenskomst er der allerede Enighed om mellem Regeringen og Nationalbanken, og Loven kan derfor træde i Kraft umiddelbart efter, at Rigsdagen har vedtaget Lovforslaget og Kongen stadfæstet det, og jeg anbefaler det hermed til en hurtig og velvillig Behandling.

Nationalbanken har ogsaa, jævnsides